

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ТОКСИКОЛОГІЇ НАМН УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Інститут фармакології та
токсикології НАМН України»

Олег ЯДЛОВСЬКИЙ

2025 р.

СХВАЛЕНО

Вченою радою ДУ «Інститут фармакології
та токсикології НАМН України»

(протокол № 4 від 16 07 2025 р.)

ПОРЯДОК

отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне
значення результатів дисертації аспіранта/здобувача ступеня доктора
філософії

1. Загальні положення

1.1. Порядок отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації аспіранта/здобувача ступеня доктора філософії у ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України» (далі – Порядок) розроблений відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. № 1556-VII (із змінами), Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), на підставі Статуту та інших нормативних документів ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України» (далі – Інститут).

1.2. Порядок призначений для упорядкування процедури отримання аспірантом/здобувачем ступеня доктора філософії (далі – Здобувач) висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів його дисертації (далі – Висновок).

2. Порядок отримання Висновку

2.1. Висновок є необхідною умовою для звернення Здобувача до вченої ради Інституту з заявою про утворення в Інституті разової спеціалізованої вченої ради для розгляду та проведення захисту його дисертації.

2.2. Для отримання Висновку здобувач, не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою звертається до керівника навчального закладу щодо отримання Висновку за місцем виконання дисертаційної роботи (додаток 1).

До заяви додаються:

- ☐ довідка про завершення відповідної освітньо-наукової програми;
- ☐ висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою його роботи в процесі підготовки дисертації, виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану (2 примірники);
- ☐ оформлену згідно вимог МОН України дисертацію в друкованому вигляді та електронній формі;
- ☐ копії наукових публікацій або посилання на них з посиланням на джерела Інтернет, де вони доступні в повнотекстовому варіанті,
- ☐ довідка про перевірку первинних даних (у випадку виконання певної частини наукових досліджень в інших установах, додається договір про наукове співробітництво між цією установою та Інститутом, а також засвідчена підписом керівника і мокрою печаткою установи, довідка з установи, де проводились дослідження, про результати перевірки первинної документації на підтвердження проведення таких досліджень та висновок метрологічної служби цієї установи про метрологічну повірку використаного обладнання),

2.3. На підставі отриманої заяви керівник закладу освіти видає

☐ наказ про проведення фахового наукового семінару з метою презентації наукових результатів дисертації Здобувача та її обговорення.

☐ У наказі зазначають: дату та місце проведення семінару, головуємого на семінарі та склад комісії з експертизи дисертації.

2.4. Головуючим на фаховому семінарі не може бути науковий керівник дисертанта та керівник закладу освіти.

2.5. Разом із головою фахового семінару та членами комісії з експертизи дисертації проводиться засідання фахового семінару. Засідання є відкритим задля забезпечення максимальної об'єктивності наукової експертизи дисертаційної роботи тому на семінар запрошуються провідні науковці установи та інших установ.

2.6. Засідання фахового семінару передбачає **таку послідовність дій учасників:**

Голова фахового семінару повідомляє про правомірність проведення семінару з оцінки наукової новизни, оголошує порядок денний, тему дисертації здобувача, перелік супровідних документів, інформує про наукового керівника (керівників), склад комісії з експертизи, що створена за наказом директора.

Для фіксації ходу фахового семінару у вигляді протоколу наукового заходу з його учасників обирається секретар.

Здобувач презентує матеріали дисертації (доповідь не повинна перебільшувати 20 хвилин). У доповіді викладаються основні положення дисертації (мета, завдання, актуальність теми, новизна, отримані результати та їх практична цінність, висновки). Доповідь супроводжується демонстрацією слайдів. Учасники семінару ставлять питання дисертанту, надають зауваження. Після питань до Здобувача науковий керівник може висловити свою позицію щодо значущості проведеного дослідження та його внеску у науку. Після виступу керівника наукової роботи члени комісії з експертизи дисертації виступають з оцінкою дисертації Здобувача, висловлюють свою думку з оцінки дисертації здобувача та надають рекомендацію (або не надають рекомендацію) щодо готовності дисертації до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді Інституту з попереднім проходження її перевірки на плагіат.

Учасники семінару висловлюють свою думку щодо рекомендації дисертації до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Відкритим голосуванням приймається рішення щодо основних положень Висновку про новизну та теоретичне і практичне значення результатів дисертації; складу разової спеціалізованої вченої ради.

2.7. Після фахового семінару протягом двох тижнів готується Висновок про актуальність дисертації, її новизну, теоретичну та практичну значущість для подальшого затвердження на засіданні вченої ради Інституту.

2.7.1. У Висновку зазначається інформація про відповідність дисертації вимогам, передбаченим пунктом 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

2.7.2. Структура Висновку повинна включати такі пункти:

Актуальність теми дисертації та її зв'язок з темами науково-дослідних робіт (вказується, в межах яких науково-дослідних робіт виконана дисертація із зазначенням назви роботи, номера держреєстрації, терміну виконання).

Особистий внесок здобувача в отримання наукових результатів (характеристика особистого внеску має бути конкретизована та має відображати роль Здобувача в розробленні нових наукових ідей, формулюванні конкретного наукового завдання, обґрунтуванні методів його розв'язання, в проведенні

експериментальних досліджень, обробці статистичного матеріалу та інтерпретації отриманих результатів).

У висновку зазначається достовірність та обґрунтованість результатів проведених досліджень підтверджується теоретичним розробленням (обґрунтуванням) базових положень, відповідністю результатів, а також моделюванням (розрахунком) експериментальних даних, їх зв'язком з існуючими даними, отриманими із застосуванням класичних методів (алгоритмів); відповідність результатам інших авторів, а також результатам, одержаним іншими методами.

Якщо наукова обґрунтованість підлягає сумніву, то перераховуються причини, що викликають ці сумніви, або акцентується увага на дискусійних питаннях.

Ступінь наукової новизни та практичне значення основних результатів дисертації з акцентуванням уваги на відмінностях одержаних результатів від відомих раніше, описом ступеня новизни (вперше одержано, удосконалено, набуло подальшого розвитку).

Практична цінність результатів дослідження із зазначенням, за наявності, інформації про практичне використання результатів дисертаційної роботи (зазначаються конкретні підприємства, організації, установи, де ці результати були застосовані).

Огляд переліку наукових праць, які відображають основні результати дисертації, формується за ступенем важливості опублікованих робіт, де в першу чергу зазначають статті в наукових фахових виданнях України, статті в наукових періодичних виданнях інших держав або у виданнях України, які входять до міжнародних наукометричних баз. Також, у вигляді короткого опису, конкретизується особистий внесок автора в колективно опубліковані праці та робиться висновок про повноту викладення основних положень та результатів роботи в публікаціях.

Оцінка мови та стилю дисертації (зазначається відповідність вимогам МОН України структури, мови та стилю викладення дисертації).

Відповідність дисертації спеціальності, за якою вона захищається.

Обов'язково наводяться результати голосування учасників наукового фахового семінару із зазначенням кількості присутніх та кількості осіб, які голосували «за» або «проти» рекомендації дисертації Здобувача до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді. Дана інформація, включаючи висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, за який проголосували учасники засідання включається до протоколу семінару. Один з примірників такого Протоколу надається до відділу, відповідального за аспірантуру.

Надається рекомендація щодо захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді та пропозиції щодо її складу.

За наявності позитивного висновку здобувач звертається до вченої ради закладу/установи, в якому він виконав освітньо-наукову програму, з письмовою заявою про затвердження наукового висновку та кандидатур разової спеціалізованої вченої ради.

У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням академічної доброчесності, підтверджує, що подано до захисту остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або за бажанням здобувача англійська мова).

До заяви додаються: дисертація в друкованому вигляді та електронній формі у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням кваліфікованого електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу);

- висновок на відсутність фактів академічного плагіату (після цього дисертаційна робота не підлягає змінам);

- публікації здобувача;

- академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми (1 примірник);

- висновок наукового керівника у 2 примірниках;

Вчена рада не пізніше ніж **за два тижні після письмового звернення** здобувача на своєму засіданні затверджує склад разової спеціалізованої вченої ради яка, в свою чергу, утворюється **не пізніше двох місяців** з моменту прийняття рішення вченою радою установи про її склад (створюється відповідний наказ).

Разова рада утворюється у складі п'яти осіб: голови разової ради, рецензентів (рецензента) та офіційних опонентів, дані про яких внесено до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Рішення вченої ради про утворення разової спеціалізованої вченої ради вводиться в дію наказом керівника закладу протягом п'яти робочих днів.

Протягом п'яти днів на веб-сайті Інституту оприлюднюється електронна копія дисертації у форматі **PDF з електронним підписом** здобувача, висновком фахового семінару, інформацією про склад одноразової спеціалізованої вченої ради.

На сайт Національної агенції із забезпечення якості вищої освіти вноситься необхідна інформація про утворення разової спеціалізованої вченої ради.

3. Проведення засідання вченої ради

3.1. Засідання вченої ради передбачає таку послідовність дій учасників:

- голова вченої ради повідомляє про правомірність проведення засідання (засідання вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин членів вченої ради), оголошує порядок денний, тему дисертації Здобувача, інформує про наукового керівника (керівників);

- секретар вченої ради оголошує інформацію про наявність у справі документів згідно пункту

- голова фахового семінару зачитує висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

- голова вченої ради ставить питання про внесення змін і доповнень до підготовленого головою фахового семінару та членами комісії з експертизи дисертації висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації;

☐ відбувається відкрите голосування членів вченої ради щодо Висновку із внесеними до нього змінами та доповненнями (Здобувач участі в голосуванні не бере).

Висновок вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини осіб, що брали участь в голосуванні.

Голова вченої ради заслуховує пропозиції щодо складу разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації і ставить питання на голосування. Рішення приймається відкритим голосуванням і вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало.

3.2. Секретар вченої ради готує витяг з протоколу засідання. У витягу з протоколу засідання зазначається:

- ☐ затверджений склад разової спеціалізованої вченої ради;

Обов'язково наводяться результати голосування учасників засідання із зазначенням кількості присутніх та кількості осіб, які голосували «за» або «проти».

Невід'ємною складовою протоколу є затверджений вченою радою висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, за який проголосували учасники засідання.

2.6. Один примірник підписаного витягу з протоколу засідання залишається в документації вченої ради, другий – передається до відділу аспірантури Інституту.

Два примірники підписаного головуючим та секретарем вченої ради Висновку видаються Здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення засідання.

4. Внесення змін і доповнень до Порядку

3.1. Зміни і доповнення до Порядку вносять у тому ж порядку, що діє для його затвердження.

Голові Вченої ради ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України »

(прізвище, власне ім'я)

аспіранта/здобувача наукового ступеня доктора філософії

(прізвище, власне ім'я)

ЗАЯВА

Прошу Вашої згоди на проведення публічної презентації наукових результатів
моєї дисертаційної роботи:

(назва дисертації)

(науковий

керівник

-

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, власне ім'я)

на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» (або 09 «Біологія») за спеціальністю (вказати шифр спеціальності: 222 Медицина або 091 Біологія) з метою отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення її результатів.

Додаток. Документи, визначені пунктом 2.3 Порядку отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації аспіранта/здобувача ступеня доктора філософії, схваленого Вченою радою Інституту (протокол № __ від ____ 20__р.) та затвердженого директором Інституту ____ 20__р.

(дата) 202__р.

(підпис)

(прізвище, власне ім'я)

Підтримую:
Науковий керівник

(дата) 202__р.

(підпис)

(прізвище, власне ім'я)

Пропозиції щодо рецензентів

Власне ім'я та прізвище здобувача ступеня доктора філософії _____

Освітньо-наукова програма: _____

Спеціальність: _____

Тема дисертації: _____

Науковий керівник (-ки): _____

(науковий ступень, вчене звання, посада, місце роботи, власне ім'я, прізвище)

Ключові слова: _____

№ з/п	Роль в разовій спеціалізованій раді	Власне ім'я, прізвище	Вчений ступінь, шифр та назва спеціальності, рік присвоєння	Місце роботи	Перелік публікацій за тематикою дослідження здобувача (відповідно до ключових слів)
1	Рецензент			ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України»	1. Зразок: Саволук С. І., Лисенко В. М., Крестянов М. Ю., Завертиленко Д. С., Глаголева А. Ю., Кругляк Є. К. Престенотичне розширення проксимальних відділів шлунка як предиктор розвитку гастроєзофагеального рефлюксу у віддаленому періоді після лапароскопічної гастроплікації. <i>Klinichna khirurhiia</i> . 2019 May;86(5):8-11. DOI 10.26779/2522-1396.2019.05.08 https://pdfs.semanticscholar.org/9043/4141717fdae3c559614cac5ae9faadfc7e91.pdf Ключові слова: ожиріння, метаболічний синдром, лапароскопічна гастроплікація, рефлюкс – езофагіт, гастроплікація. 2. 3.
2	Рецензент			ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України»	1. 2. 3.

Науковий керівник

_____ 202__ р.

(дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, власне ім'я)